Lietas Nr. C16082114
Lietas arhīva Nr. C-0821-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2014.gada 23.septembrī

Jēkabpils rajona tiesa: tiesnese I.Tumanova,

rakstveida procesā izskatot civillietu /pers. A/, personas kods /pers.kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 10.jūlijā /pers. A/ (turpmāk arī – Prasītāja) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna labā.
Prasības pieteikuma norādīts, ka pusēm ir kopīgs bērns – 2006.gada 7.augustā dzimušais dēls /pers. C/. Bērns atrodas prasītājas aprūpē. Atbildētājs materiālo palīdzību bērna uzturēšanai nesniedz.
Prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam valsts noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmērā, kas sastāda 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kā arī lūdz noteikt nekavējošu sprieduma izpildi.
Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu, 2003.gada 1.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem" 2.1. un 2.2.punktu, Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr. 1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu.

[2] Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.
2014.gada 17.jūlijā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un noteikts paskaidrojumu iesniegšanas termiņš līdz 2014.gada 16.augustam (lietas 15.lp.). Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis. Atbildētājam nosūtītie tiesas dokumenti ir atsūtīti tiesai atpakaļ ar atzīmi „Beidzies glabāšanas termiņš" (lietas 16.lp.).
Taču ņemot vērā to, ka tiesas dokumenti Atbildētājam ir nosūtīti uz viņa deklarēto dzīves vietu, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai un 56.[1]panta pirmās daļas 3.punktam, uzskatāms, ka Atbildētājam ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu un tiesas dokumenti ir izsniegti.
Civilprocesa likuma 250.[25] panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.
Ņemot vērā to, ka puses nelūdza lietas iztiesāšanu tiesas sēdē atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[25] panta otrajai daļai lietu tiesa nolēma izskata rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā 2014.gada 26.augustā (lietas 18.lp.).

Motīvu daļa

[3] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa a t z ī s t, ka Prasītājas maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu pret Atbildētāju ir pamatota un apmierināma pilnībā.
[3.1] Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka tēva un mātes pienākumu bērnu uzturēšanā samērā ar viņu mantas stāvokli līdz laikam, kad bērni var paši sevi apgādāt, norādot, ka šis vecāku pienākums neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem.
Saskaņā ar iesniegto dzimšanas apliecību /pers. C/ vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/ (lietas 8.lp.). Nav strīda, ka bērns atrodas Prasītājas aprūpē un dzīvo kopā ar viņu. Minēto apliecina Jēkabpils novada Dunavas pagasta pārvaldes izziņā Nr.DNPP/1–10/14/24 (lietas 9.lp.) sniegtā informācija par Atbildētājas un dēla kopīgo deklarēto dzīvesvietu, kā arī Jēkabpils novada pašvaldības Sociālā dienesta 2014.gada 17.janvāra izziņa Nr. SD/2-4/14/52 (lietas 10.lp.) un 2014.gada 17.jūnija izziņa Nr. SD/2-4/14/251 par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam (lietas 13.lp.).
Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret celto prasību. Tādēļ tiesai nav pamata apšaubīt Prasītājas norādīto apstākli, ka Atbildētājs nesniedz materiālu palīdzību bērna uzturēšanai un aprūpei.
[3.2] Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.
Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – Noteikumi) katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.
Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktā noteikto valstī noteiktā minimālo mēneša darba alga ir 320 *euro*. Tādejādi valsts noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, bērnam no 7 gadu vecuma ir 96 *euro* mēnesī. Tiesa konstatē, ka Prasītāja prasības pieteikumā ir kļūdaini veikusi valsts noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmēru, norādot, ka 30% no minimālās mēneša algas sastāda 85,37 *euro*. Taču tiesa atzīst, ka tā ir pārrakstīšanas jeb matemātiska kļūda, kas neietekmē prasības būtību.
Tā kā Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja Latvijas Republikā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tad tiesa nevērtē Prasītājas un Atbildētāja spējas un mantisko stāvokli uzturēt bērnu, kā arī nevērtē bērna uzturam nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru. Uzturlīdzekļus minimālajā apmērā savam bērnam ir jāspēj nodrošināt katram vecākam, neskatoties ne uz mazturību, ne trūcību, ne kādiem citiem apstākļiem.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka ir pamats apmierināt Prasītājas prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam valsts noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmērā, t.i., 96 *euro* apmērā ik mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no valsts noteiktās minimālās mēneša algas.

[3.3] Uzturlīdzekļi no Atbildētāja piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, proti, no 2014.gada 10.jūlija, jo ar prasības celšanas dienu Prasītāja uzsāka īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā līdz bērna pilngadības sasniegšanai. Minētais atbilst bērna interesēm un tiesu praksei *(sk. Augstākās tiesas 2010.gada 27.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-254)*.

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa pēc lietas dalībnieka lūguma var noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

No prasības pieteikuma redzams, ka Prasītāja minēto lūgumu ir pieteikusi (lietas 6.lp.). Tiesa atzīst, ka Prasītājas lūgums ir apmierināms, jo sprieduma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu nekavējoša izpilde ir bērna interesēs.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas. Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi (valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi), ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tā kā uzturlīdzekļu gada summa ir 1152 *euro* (96 *euro*, kas ir uzturlīdzekļu apmērs mēnesī, reizināts ar 12, kas ir mēnešu skaits gadā), no Atbildētāja piedzenamās valsts nodevas apmērs atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam ir 172,80 *euro*, kas ir 15% no prasības summas (1152 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, otro daļu no Atbildētāja valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, tiesas pavēstes un citu tiesas dokumentu izsūtīšanu un izsniegšanu 4,93 *euro* apmērā (lietas 2.lp).

[6] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam atbildētājam sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezultatīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 42.panta pirmo daļu, 44.panta otro daļu, 97., 190., 193., 204.^{1} un 250.^{25}, 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

1. /pers. A/, personas kods /pers.kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnīgi.

2. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, par labu /pers. A/, personas kods /pers.kods/, uzturlīdzekļus /pers. C/, personas kods /pers.kods/, uzturam 96 *euro* (deviņdesmit seši *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 10.jūlija līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

3. Piedzīt no /pers. B/, personas kods /pers.kods/, valsts labā valsts nodevu 172,80 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,93 *euro,* kopā **177,73** *euro*.

4. Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

5. Sprieduma labprātīgai izpildei par naudas summu piedziņu valsts labā noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Par spriedumu var iesniegt apelācijas sūdzību 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas. Apelācijas sūdzība adresējama Zemgales apgabaltiesai un iesniedzama Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Tumanova